

บทคัดย่อ

จากการสำรวจระยะเชอร์คาเรียของพยาธิตัวแบนในหอยน้ำจืด 5 ชนิด ที่เก็บจากแหล่งน้ำจืด 3 แห่งในพื้นที่เขาวังเขมร จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนทั้งหมด 247 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการทุบหอยและตรวจดูตัวอย่างสด พบเชอร์คาเรียที่มีลักษณะแตกต่างกันจำนวน 2 สัญฐาน ได้แก่ เชอร์คาเรียหาง 2 แฉก และ เชอร์คาเรียหาง 1 แฉก จากหอยเจดีย์ทั้งหมด 9 ตัวอย่าง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์การติดเชื้อรวม 3.64% เมื่อนำเชอร์คาเรียที่แยกได้จากหอยที่ติดเชื้อทั้ง 9 ตัว มาสกัดดีเอ็นเอ แล้วเพิ่มจำนวนรวมทั้งลำดับนิวคลีโอไทด์ของยีนไรโบโซมอลดีเอ็นเอขนาดประมาณ 2,900–3,300 คู่เบส และนำลำดับนิวคลีโอไทด์ที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยการ BLAST และการเรียงเปรียบเทียบลำดับ พบว่า เชอร์คาเรียที่ตรวจพบสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) เชอร์คาเรีย 5 ตัว มีความใกล้เคียงกับหนอนตัวแบนในวงศ์ *Transversotrematidae*; (2) เชอร์คาเรีย 1 ตัว น่าจะอยู่ในวงศ์ *Lecithodendriidae*; และ (3) เชอร์คาเรีย 3 ตัว เป็นสมาชิกของพยาธิตัวแบนในสกุล *Centrocestus*

คำสำคัญ: เชอร์คาเรีย, หนอนตัวแบน, พยาธิตัวแบน, เมตาเชอร์คาเรีย, เทคนิคทางชีวโมเลกุล, หอย